

[Udenrigsministeren]

gen. Et væsentligt bidrag til valutaandtjeningen fra flere af disse markeder kræver en forøgelse af markedsandelen. *Japan* har i en meget lang periode haft en høj økonomisk vækstrate i forhold til andre OECD-lande. Danmarks eksport til *Japan* skønnes i 1989 at vokse med ca. 17 pct., navnlig som følge af en stigning i værdien af landbrugseksporten, og Danmark har nu som eneste EF-land et betydeligt overskud i samhandelen med *Japan*. Det må også fremtidig forventes, at den japanske vækstrate vil være blandt de højeste i OECD-området. Også *Hong Kong* og i de seneste år *Republikken Korea* har haft usædvanlig høje vækstrater, men på begge disse markeder er den danske markedsandel beskeden, hvortil kommer, at der må forventes en mindre afdæmpning af væksten. I den sydlige del af *Kina*, hvor liberaliseringsprocessen er nået længst, er vækstpotentialet særlig stort, og der er her gode eksportmuligheder. I det korte løb vil eksportmulighederne i *Kina* være afhængige af den politiske udvikling.

I Sydøstasien er flere af ASEAN-landene også inde i en stærk vækstbølge. *Singapore* og *Malaysia* har i en årrække haft meget høje økonomiske vækstrater. I de sidste år har også *Thailand* gennemløbet en dynamisk økonomisk udvikling, som efter alt at dømme vil fortsætte. *Indonesiens* økonomi er ligeledes i en stærk udviklingsproces, der åbner store muligheder, og som vil kunne fortsætte, såfremt gældsproblemerne ikke forværres. *Australiens* udvikling vil i høj grad afhænge af landets økonomiske samspil med ASEAN-landene og *Japan*. I de senere år har landets økonomi været præget af virkningerne af de relativt lave råvarepriser. På længere sigt må det forudses, at der er store vækstmuligheder i Australien.

I Sydasien er det navnlig den fortsat positive økonomiske udvikling i *Indien*, som påkalder sig interesse. *Indien* vil i kraft af især sine store og stadig mere købedygtige befolkningsgrupper under forudsætning af en mere liberal handelspolitik kunne blive et nyt vækstcenter i Asien.

I *Mellemøsten* er der generelt ikke udsigt til en afgørende ændring af den økonomiske situation, der for de fleste landes vedkommende vil være næsten udelukkende afhængig af oliepriserne niveau. *Kuwait* og *De Forenede Arabiske Emirater* vil som følge af meget betydelige ind-

komster fra porteføljeinvesteringer fremdeles være interessante markeder for dansk eksport.

Egypten vil i de nærmeste år være præget af betydelige gældsproblemer, som vil medvirke til at dæmpe den økonomiske aktivitet, men de grundlæggende forudsætninger for et kraftigt vækstpotentiale er til stede. Også *Marokko* har et betydeligt vækstpotentiale, men er ligesom *Egypten*, om end ikke i samme grad, præget af gældsproblemer. Spørgsmålet er, om de kommende års forventede økonomiske opsving i Sydeuropa vil kunne trække en positiv udvikling med sig i de nordafrikanske lande. En tilsvarende afsmittende effekt ville kunne opstå i forhold til *Tyrkiet*, hvor vækstudsigterne på længere sigt er gode, selv om de sidste to års økonomiske udvikling har været præget af stærk inflation og ekstern uligevægt.

På det amerikanske kontinent vil den stærke økonomiske udvikling især ventes at fortsætte i det sydvestlige *USA*, herunder Californien og Texas. Også *Canada* synes i kraft af sine ressourcer og sin geografiske beliggenhed som nabo til *USA* at have gode vækstbetingelser i de kommende år. Den i 1988 indgåede frihandelsaftale mellem *Canada* og *USA* må forventes at få positive virkninger for væksten.

I Latinamerika er mulighederne for næsten alle lande bestemt af gældsproblemerne løsning. Vækstpotentialet på lang sigt synes stærkest i *Brasilien*, *Mexico* og *Venezuela*. *Mexico* vil ligesom *Canada* på grund af sin beliggenhed kunne drage fordel af en positiv udvikling i det vestlige *USA*.

Udenrigstjenestens samlede vurdering er, at udviklingen på det japanske marked har vist, at danske eksportvirksomheder kan gøre sig gældende på de fjerne markeder. Der synes også på flere andre fjernmarkeder at være gode muligheder, om end de positive vækstmuligheder for flere af disse markeder vedkommende forekommer usikre med hensyn til en forøgelse af dansk eksport. En udnyttelse af vækstmulighederne på disse markeder vil kræve en større grad af internationalisering i dansk erhvervsliv, som på længere sigt er ønskværdig for at sikre ny dynamik i danske eksportvirksomheder. Landbrugseksporten vejer tungt i den samlede eksport til fjernmarkederne og yder et væsentligt bidrag til det danske samfunds valutaandtjening. Såfremt dansk eksport til fjernmarkederne skal løftes op på et højere niveau, vil det